

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo. vi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

gationibus. l. liber. Seruit' aut' morti eq' pa-
rat. ff. de iureiur. l. fuitute. Morate multū
doleret vlr nobil' si capr' ab aduersario bo-
nis suis spoliaret' r ad modū bruti anial'
duro seruitur' iugo pmeret: multo magis
dolerere debet pctōr' r erubescere rē. ps. Erubescat impij rē.

Dñica. iij. post pascha. Sermo. vj.

Quam uenerit

rē. Amē dico uob. Expedit uobis ut ego uadā. Si ei nō abie-
ro pa. n. ve. ad. v. si at abie. mittā eū ad uos
Joan. xvj. Ubi christus proponit.

Primo sue recessiōis necessitatē: cū dicit. ve-
nitare dico uobis expedit rē.

Secundo sue remansiōis dāmonstratē: cū
dicit. Si em nō abiero rē.

Tertio sue ascēsiōis utilitatē: cū dicit. Si
aut abiero rē.

De primo Lu. xxij. Hoc qd' scriptū ē oportet
impleri in me. De secundo Aug. Nō potes-
tis cape spiritū: qd' dū fin carnē nosse p-
stis et hū. De tertio Joā. xij. Uado
parare uob locū. uel illud Jo. xvj. Mittā
uobis spm' p'itatis rē.

Cum uenerit rē.

Primo ar. An pctm' de q' spūstus ar-
quit mundū sit formal' puatio boni
grē. uide i prio aduēuali fe. iij. p. iij. do.

Secundo ar. In pce. rē. Hic dicitur de
secundo numero qd' ē abusio mltiplic' fatuitat'.

Sunt aut' p'cipue septē fatuitates peccantiū diligēter considerāde. Prima ē fatuitas electiōis. qz uic' pot' eligat peccator larā uiam q' ducit ad mortē q' artam q' ducit ad uitā. Dat. vj. Secda est fatuitas sollicitatiōis. qz mag' sollicit' ē de r' uilissima q' nobilissima d' carne uic' q' d' aia: imo ut carnis cortice custodiat sepe nucleū aie p'dit. Bern. Sic stulti extimatores de minimis maximā: r de maris minimā curā gerunt. Tertia ē fatuitas delectatiōis qz p'p' modicā stillā dulcedis exteriores comedit uenenosissimū cibū r mortiferū etiā uide Aug. De seminariū uoluptat' uenēnū pura Apoc. vij. Multi mortui sūt de aq's. i. delectationib' mūdi. qz amare facere sūt. i. post mortē. Si p'sideraret pctōr' q' iller illa pcti sui turpis delectatio i amaritu-

dine p'et. Deu. xxij. Uua eoz uua fellis r bori' amarissim'. fel draconū vi. e. r ve. aspi. isanabile. Siks itaqz ē pctōr' rustico q' uitar' ad nuptias i uia sities bibit aquā d' fumo fetidā quā euomit i porta nuptiaz turpit' r nō solū nō ē ad nuptias admissus: imo cū flagello i carcerē reclusus. Sic hō hic bibēs i mūdo delectatōes: i morte euomet: r celestib' nuptijs idign' turpiter eij ciet i tenebras exteriores Bern. Uia pcti igreditib' p'inat mel sophisticū: p'greditē tibi fel r acetū: egreditē tibi isanabile uenēnū aspidū. Quarta ē fatuitas illa q'atio nis. qz uic' pctōr' seipm' illa q'at i manibus iūmia. Job. xviij. Immisit i rete pedē suū. Ubi Be. Qui pedē i rete mittit nō statim cū uoluerit eijcit: sic q' i petō se deijcit: nō mox cū uoluerit surgit. Prouer. v. c. Iniq' tates sue caput' ipiū: r suntb' pctōr' suoz vnusq'sq' p'strigat. Quinta ē fatuitas p'di tōis. qz q' p' nihilo p'dit i finitū bonū q' modū esau q' p' lenticulayēdidit ius p'mo' geniture. ut h' Be. xxv. Hinc Ber. ait. Ueue ue. vapor ē ad modicū parēs q' eter ne felicitat' aditū itercludit. Sexta ē fatuitas famulatiōis. qz. s. rps exponit fuitē ad diabolo. Q' m' misera stulticia. B. ego. Stultum ē offēdo dō fuitre diabolo q' nullo placat obsequio: q' q' to pl' q's ei fuerit: tāto cū pl' rōr' q'bit. Septia ē fatuitas dere lictiōis. qz deserit pctōr' fōtē uitez tot' bonitatz. s. deū p' uili blādimento pcti. Hinc cō q' r' de' Hier. ij. De derelictū fōtē aq' uiue: r fodēt sibi cisternas dissipatas q' p'tinere si ualēt aq's. Fōs aq' uiue ē ipe de' qz i eo ē oīs boni idēficiēs plenitudo. L' sterne at dissipate uocāt hui' secl' bona q' absq' dō nihil sūt Aug. ix. p' fēf. Dis copia q' de' meus nō ē egestas mibi ē. Preterea vna ē sūma pctōr' fatuitas. qz cū sint q' i ore leonis i igressū ardēt' fornac': i igressū abys'i p'fidissime. s. in ostio iferni nō curāt neq' artē dūt. Jo bñ d' Prouer. iij. c. Uia ipioz tenebrosa nesciūt ubi coruāt. Sz heu heu tāde sciēt r uidebūt. Exēplū narrat Be. i. iij. dial. de h' dā cūe rho mano q' uiuēs paz cogitauerat d' sine: cut i extremis laboranti apparuit nauis para/ ta qua ipe et uicinus suus deducendū erāt in Siciliam. Et subdit Grego. q' ille mo/ riens se ad Siciliā deducendū testat' est.

Dominica. III. post Pasca

Quid aliud sentiri potest nisi quod per alios locos in eius terre insulis eructati igne tormentorum olle patuerunt. Que (ut scilicet narrare quod nouerit) laxatae quidam sibi excreuerunt ut mundi termino appropinquante quanto certum est illud luc amplius exurendos colligunt: ratio et eadem tormentorum loca amplius uidentur apiri. Quod opus deus ad correptionem uiuentium in hoc mundo uoluit ostendere: ut merces infidelium quae inferni tormentorum meta esse non creditur: tormentorum loca uideantur: quae audita credere recusant.

Tertius ar. Aud. Cauete quod nescitis de numero tallium fatuorum, quod dicitur. Stultus non prouidit succurri sed erratibus. ff. de iur. et facti igno. l. vl. §. vl. et extra de re p. mu. l. v. vniuersorum Vigilantibus et non negligentibus. In iura subueniendum est. Vigilate inquit et uideate peccatorum fatuitates: ad quod amplius cognoscendas audite per modum pabole uisiones factas. Arsenio de tribus hominibus inutiliter laborantibus. Legit enim sic in uita sua. Audiuit arsenius uocem dei sibi. Arseni: ueni egredere et ostendat tibi opera hominum. Egredere autem uidit tres homines inutiliter et fatue laborantes. Primum autem sciscitulum de lignis faciebat: et cum non posset a terra leuare per grauedinem deponebat: et ite alia ligna supraddebat: et sic pluries faciebat. Secundum autem aquam de puteo profundissimo cum multo labore hauriebat: et haustam in momento inutiliter effundebat. Tertium autem trabem portans et uolens intrare in ecclesiam in ostio extraverso ponebat. et sic de illa trabe obicem sibi faciebat ne intraret. Primum autem peccatorum quod aliquis uolens penitentiam agere: cum sentit peccatorum grauitatem et penitentiam difficultatem: ab incepto desistit et peccata peccatis supradedit. Secundus est qui multum laborauit in penitentia et statim ad uoluntatem reuertitur: et gratiam per quam diu laborauit cito effundit. Tertius est qui celum cupit intrare et tamen per inobedientie rigorem sibi aditum intercludit. Quod multi sunt similes praedictibus. Iohannes Eccl. j. Stultorum infinitus est numerus.

Sermo septimus

Quum uenerit

et ceterum. Cum uenerit ille spiritus ueritatis docebit uos omnem ueritatem. Iohannes. xv. Docebit inquit intrinsecus illuminando: secure dilrigendo: atque efficaciter monendo. De his tri-

bus Ber. Profecto spiritus sanctus monet et docet: memorie suggerit bona et cogitationibus sanctis: atque ita ignauam ueram tepore ipsius repellit. Cum uenerit et ceterum.

Primus ar. An peccatum de quo praesertim arguit mundum ex eo quod corrumpit bonum contrariet bono increato: Uide in primo aduentuali festo. vij. post quartam dominicam.

Secundus ar. In praecedentibus. Hic de tertio documento quod est exclusio spiritualis bonitatis. quod uicis peccatum excludit sine abiectione omnium bonum spirituale. Ubi sunt tria praesertim: randa specialia nocentia ex peccato uenientia.

Primum est amissio filialis dignitatis. Secundum est puatio totalis uirtutis. Tertium est incursum multiplices penalitatis. Primum igitur et ceterum. Nam per peccatum quod erat filius dei efficitur filius diaboli. Ubi Iohannes. viij. iudeis et sibi sibi dicit dominus. Vos ex parte diaboli estis: Iudeo autem peccatrici dicit Hieronimus. ij. Leua oculos tuos in directum et uide ubi nunc prostrata sis.

Secundum est puatio totalis uilitatis. scilicet meritoze. puat enim homo per peccatum gratia et omni bus meritis sique habet. Ezechiel. xvij. Si auerterit se iustus a iusticia sua et fecerit iniquitatem et ceterum. omnes iusticie eius quas fecerat non recordabuntur.

Figura. j. Dabab. j. Antiochus intrauit templum et spoliavit illud uasibus diuitiarum: et ornamentis. Antiochus intravit praefatum silentium pauperum. et sicut peccatum quod solum let. l. non ostendit ad quanta paupertate adducit: et intrat templum cordis et illud spoliavit omnibus donis spiritualibus et meritis. Iohannes peccatori dicit illud Apoc. ij. Memor esto itaque ueni excideris.

Ubi Adā erubescens uilitatem et paupertatem ad quam per peccatum ceciderat/abscondit se et etiam uxor sua a facie domini. Et uocauit eum dominus dicens. Adā ubi es? Gen. ij. in quibus miserabili statu

Inter quod diu est homo in peccato mortali si faciat aliquid bona opera: non tamen sunt ei uilia ad meritum glorie eterne. Esa. lit. Opera eorum inuilia. Et de maledicto uirō dicit Hieronimus. xvij. Erit quasi mirice in deserto. quod scilicet sine uili fructu.

Talis est filius est ficulnee maledicte in qua dominus fructum non inuenit: ut habet Dar. xxj. Audiat ergo quilibet peccator illud. Iohannes. xij. Conuertere ad dominum deum tuum: quoniam corruit in iniquitate tua.

Tertium est incursum multiplices penalitatis. Sicut enim dicit Augustinus. Non sinit diuina iusticia dedecus culpe esse sine decore uideate. Incurrit enim peccator: in